

PELLO ZUBIRIA

Argentinan pobreak pobreagoen kontra ostikoka

Udazkenean bortizkeriazko heriotzak ugaritu dira Argentinan, Buenos Airesen bertan bezala urrutiko probintzietan. Polizia bakarraz gain, hilak militante politikoak, indigenak edo okupa hiritarrak dira. Erasotzaileetan nahastu dira poliziak, sindikalistak, sikarioak, ultraeskuindarrak... eta beste pobre batzuk.

MARTIN CAPARROSEK, *Una Luna* liburuan munduko gaurko migrazioen kronika txit bizia idatzi duenak, Buenos Aireseko gertakizunez galdetuta zera erantzun berri dio kazetari bati: “Lazgarriena izan da ikustea pobreak borrokan –makilaz, balaz, suz– txit pobreen kontra, eta Estatuaren destaina, agintariak nahiago zutelako ez esku hartzea, gero arerioak errudun egiteko”.

Europaraino ez da iritsi irudi gehiago Buenos Airesko Villa Soldati parkean gertatutako liskarrenak baino. Hala ere, asko dira larrialdi soziala salatzen ari direnak. Adolfo Perez Esquivel bakearen Nobel sari-dunak *Alainet* gunean *Xenofobia, discriminación y genocidio silencioso* bataiatu du Argentinan gertatzen dena. Alcira Argumedo soziologo ezkertiarrek testuinguruan kokatu ditu gertakizunak *Argentina: muertes simbólicas* analisis; gaztelaniaz *Sin Permiso* gunean irakur daiteke osorik.

Urriaren 20an Unión Ferroviaria sindikatuko gorilek Mariano Ferreyra 23 urteko militante komunista hil zuten eta zazpi haurren ama den Elsa Rodríguez 56 urtekoa koma egoeran utzi. Buenos Airesko Avellaneda geltokitik gertu jazo zen. Liskarrak lehertu ziren trenbideetako azpikontratetan ari diren jendeek greba deitu zutenean, eta greba lehertzera sindikatu ofizialistak

argentinarek *patota* deitzen duten sesiante jendea bidali zutenean.

Eredu neoliberalak Argentinako langileen artean ere pikardia galantak egin ditu urteotan. Hasteko, 18 eta 29 urte arteko langileen hiru laurdenak edo lanik gabe daude edo beltzean ari dira edo azpikontratatuak, inolako babes sozialik gabe.

Prekarietatezko baldintzen kontra jazarri diren gazteetako bat zen Mariano Ferreyra. Irakasle baten semea, oso mutikotatik tailer mekanikoetan ari zen lanean baina Historia ikasketak egiten ere hasia zen; musikan ere aritzen omen zen, organoa jotzen. Partido Obreroko militantea zen.

Urrian bertan, Misiones probintzian bestelako heriotza batzuen berri jakin zen. Apóstoles hirian Hector Díaz bi urteko umea eta Montecarlon Milagros Benitez 15 hilabetekoa gosez hil ziren. Nabarmenenak izanagatik ez dira izan bakarrik. Lekuko agintariak aitortzen dute haurren desnutrizioa aski zabalduta dagoela. Eskualde hartan nekazaritza industrialetan inbertsioak egin dituzten enpresa buruek hilabete gutxi batzuetan kontratatzen dituzte lurrik gabeko baserriarrak, gainerakoan ez lanik eta ez dirurik ez da.

Azaroaren 16an zabaldu zen 7 urteko Ezequiel Ferreira hil zela oilategi

Bi argazkiok irudikatu lezakete Argentinan pobreziaren inguruan bizi den eztabaida giroa. Ezkerrekoa Nueva Patria mugimendua da eta etorkinen kontrako matxindara dei egiten die herritarrei: dagoeneko immigrante gehiegi omen dago Argentinan, horiek ekarri omen dituzte segurtasun falta eta delinkuentzia. Ageri da Argentina herrialde aski garatua dela, AEBetan eta Europa osoan gertatzen den moduan, pentsamolde xenofoboa nagusiki eskuin muturreko taldeek bazkatzen dute, baina gero hura hedatu ahala sistema barruko alderdi “burutsuek” berenganatzen dute. Eskuineko irudikoa Tendencia Piquetera Revolucionaria talde trotskistaren kartela da. Abenduaren 17rako aldarrikapenezko bilkurarako deialdia egiten du, iragarritzat hartzen egongo dela Elizabeth Ovidio Villa Soldati auzoko Indoamericano parkean hil zuten Juan Castañeta Quisperen alarguna.

industrial bateko toxikoek eragindako minbiziagatik. Ferreiratarrek lortu zuten, ustez, Misionesko miseriari ihes egitea, Buenos Aires probintziako Nuestra Huella granja erraldoiak kontratatu zituztenean.

Heldu bezain laster ohartu ziren miseria handiagoan zituztela ugazabek: zorrak kitatu eta egunero mantendu ahal izateko, aita eta amaz gain haurrek ere lan egin beharra zeukaten oiloen artean. Horrela ari omen dira ehunka familia 70 granjatan, senide guztiak zepoan harrapatuta, ihes egin ezinik, inoren babesik gabe. Hamabi urte gabeko milioi eta erdi haur ari da lanean gaur egun Argentinan, laborantzako korporazio handien eta industriaren morroi. Charles Dickens piztu baledi...

Babesik gabe milioika jende xehe

Azaroaren 23an, Formosa probintzian, Celía familiako zaindari pribatuek eta poliziek indarka nahi izan zuten ireki hango errepede bat. Gobernadoreak lurrak kendu zizkien Qom edo Toba jendeari, uni-bertsitatea eta polizientzako etxeak eraikitzeko. Tobatarrek errepedean trafikoa eten zuten. Errepideko borroketan polizia bat hil zuten bertakoek. Mendekuz, Roberto Lopez eta Sixto Gomez hil zituzten tiroka.

Argentinan norbait bizi bada baztertuta bertakoak dira. XX. men-

bait biztanlek, sindikatueta-
matoiek eta futbol taldeen inguruan
mobilizatzen diren hooliganek,
elkar hartuta eraso zieten parkean
bizi zirenei. Juan Castañeta Quispe
38 urteko boliviarrak hil zutela gauza
segurua da, eta lekukoek diote 19
urteko beste gazte bat hilzorian era-
man zuela anbulantzia batek, gaur
desagertuta dagoelarik.

“Horra –idatzi du Argumedok–
ekintza itxuragabe hauen beste iro-
nia krudela: abenduaren 10a zen,
Giza Eskubideen Nazioarteko
Eguna”. Eta laburbildu ditu bi hila-
bete laburretan Argentinan jazota-
ko heriotzeen zergaitiak: laneko
baldintza duinen eskea, morrontza-
ko lanak, umeen lana, indigenei
lurrak ebastea, bizilekurik eza, etor-
kinekiko mespretxua...

Bertako herritar indigenen zan-
paketa Argentina bezalako herrialde
kolonizatu berriena da. Aldiz,
Europar Afrika, Asia eta Amerika-
ko etorkinen kontrako xenofobia
ezagutzen dugun moduan, Argenti-
nako hiri europar kutsukoetan,
antza, antzeko fenomeno gerta-
tzen da Boliviatik edo Paraguitik
iristen zaizkien *indio*ekiko.

Mariano Ferreyraren hilketa eka-
rri zuen liskarrean ere europarrok
ikus genezake gure burua. *Ajuste*
neoliberalak hemen ere lanpostuen
prekarizazioa ekarri du, txirotasuna
ugaritzea, langileen zatiketa bizi bal-
dintza oso ezberdinetan.

Argentinan bezala hemen ere
gazteriak ez dauka beste alternati-
barik edo langabezia edo kontratu
lotsagarriak onartzea baino. Villa
Soldati bihar gerta liteke Barakal-
don. ■

dean barrena jasan zuten suntsike-
taz gain, azken hamarkadotan azken
zelai eta basoak galtzen ari dira.
Tobatarren kasuan, gehienak gaur
egun hirietako txabolategietan bizi
dira eta Formosa bezalako probin-
tzietan azken indigenak iraun ezi-
nean bizi dira, lurrak eraikuntzara-
ko erabili baina batez ere soja
transgenikoa etxalde erraldoietan
landu nahi duten espekulatzailen
aurrian.

Baina Argentinako udazken
honetako istilu larriena, gureganai-
no iritsi dena goian aipatutako ger-
takizun ahaztuak oroitarazi dituen,
abenduaren 7an jazo zen Buenos
Airesen, Villa Soldati auzoan. Egun
horretan poliziek Bernardo Salguei-
ro 22 urteko paraguaitarra eta Rose-

mary Churapuña 28ko boliviarrak hil
zituzten balaz, 30 gehiago odoletan
larri utziz.

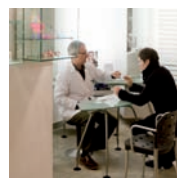
Hildako atzerritar horiek beste
ehunka askorekin Indoamericano
–ez da txantxa– parkean zeuden
akanpaturik, bere irabazi urriekin
bizileku hoberik alokatu ezinik.
Zikinkeria, zaratak, segurtasunik
eza eta abar argudiatuz, Villa Solda-
tiko biztanleek eskatzen zuten haiek
kanporatzea.

Baina ez ziren hor bukatuko
heriotzak. Cristina Kirchner alderdi
peronistakoa izanik eta Buenos
Airesko agintari nagusi Mauricio
Macri oposizioa, nork bere polizia
parketik atera zuen eta parkea kon-
trolrik gabe utzi. Egoerak gogortzen
segitu zuen eta Villa Soldatiko zen-

ZINKUNEGI OPTIKA

Hernani, 23 · 20004 Donostia · T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

Zerbitzua
Kalitatea
Garantia

